DRAUGAS
LITHUANIAN DAILY FRIEND
Published Daily Except Sundays by DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc., 1800 W. 46th St., Chicago, Illinois. Phone: McKinley 6114. Establ. 1908
One Year $5.00
Six Months $3.00
Thursday's Edition $2.00

DRAUGAS
LITHUANIAN DAILY FRIEND

SECOND EDITION
ANTROJI LAIDA

Published and distributed under permit (No. 468), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By the order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

KAINA 1 CENTAI PRICE CENTS
CHICAGO, ILLINOIS. PIRMADIENIS, SAUSIO (JAN.) 13 D., 1919 M.
ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MARCH 31, 1916, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879.
METAI-VOL. IV. No. 10

1,300 bolševikų žuvo Berlyne

Buenos Aires'e siaučia anarchija

Rezignavo generalis S. V. prokuroras

SUSIRĖMIMAI ATSINAUJINO BERLYNE.

Rusų bolševikai kursto vokiečius bolševikus.

Londonas, sausio 13. — Copenhagene apturėta žinių, jog bolševikai atnaujino atakas prieš Eberto valdžios kariuomenę. Nežiurint didelių savo nuostolių, jie tiesiog per peilį veržiasi pagrobti valdžią ir paskui susijungti su rusų bolševikais.

Rusų bolševikų agentai smarkiai veikia Berlyne. Užvakar po didelių nepasisekimų vokiečių bolševikai buvo kaipir aprimę, buvo pasidavę rezignacijai.

Tečiau juos veikiai ir vėl sušildė rusų bolševikų agentas Radek su savo palydovais. Jis sako jiems: "Kovokite ligi paskutiniųjų, laikykitės, jums pagelbon eina rusų bolševikų kariuomenės, kurios veikiai pasieks rytinę Prusiją".

Gavę tokį užtikrinimą vokiečių bolševikai vakar dar smarkiau atnaujino užpuolimus.

Turi jie didelius nuostolius.

Bolševikai ne tik nieko nelaimėję, bet turi didelius nuostolius. Apie 1,300 jų žuvo Berlyno gatvėse per vieną praėjusią savaitę.

Be tų nuostolių nuo jų atimta svarbiausieji bustai, laikraščių ir policijos ofisai. Šiandie vidumiestyj nėra nei vieno bolševiko. Tik kaikuriuose priemiesčiuose jie viešpatauja, platina terorą.

Keli vadai suareštuoti.

Kareiviai suareštavo bolševikų vadus Ledebour ir Meyer. Taikomasi sugriebti ir kitus vadus, daugiau veiklesnius ir pavojingesnius Eberto valdžiai.

Yra žinių, kad Eberto valdžia pagaliaus buvus sutikus tarties su bolševikų vadais. Buvę sutarta per 12 valandų neatnaujinti susirėmimų. Bet bolševikai, rusų bolševikų agentų kurstomi, neiškentę ir sulaužę sutartį.

Liebknechto žuvimas užgintas.

Iš Copenhageno pranešama, kad Berlyne užgintos žinios apie bolševikų vado Liebknechto žuvimą. Liebknechtas pasenovei veikiąs.

Pranešama dar, kad jis paskelbęs "raudonojo teroro" proklemaciją. "Raudonasis teroras" turįs apimti visą Vokietiją.

ARGENTINOS SOSTINĖJ ANARCHIJA.

Streikas atšaukta, bet nėra tvarkos.

Buenos Aires, sausio 13. — Generalis streikas Argentinoj atšauktas. Taippat atšauktas streikas ir vietos geležies dirbtuvėse. Bet mieste siaučia anarchija. Juk socijalistai streiką buvo paskelbę ne darbininkų gerovei, bet saviems tikslams.

Tas aišku. Nes kuomet darbininkai paliovė streikavę, socijalistai su anarchistais ir tolesniai platina anarchiją kaip čia, taip kitur.

Diktatoriaus ofisas praneša, jog susirėmimų metu mieste žuvę 250 žmonių. Apie 700 žmonių sužeista. Bet kiti tvirtina, jog nuostoliai esą dukart didesni.

Ligšiol suareštuota apie 200 visokių agitatorių. Jie bus patraukti karės teisman.

Susekta bolševikų suokalbis.

Uraguay respublikos sostinėj Montevideo susekta bolševikų suokalbis. Suokalbin daugiausia įmaišyti rusų bolševikų valdžios agentai. Suokalbio tikslas buvo pagrobti savo rankosna Argentinos ir kitų respublikų valdžią.

Suareštuota daugelis suokalbininkų su rusiškomis pavardėmis, kaip tai Malinov. Putilovski, Mirnovič.

VARŠAVOJE PAŠAUTAS PADEREWSKIS.

Londonas, sausio 13. — Iš Varšavos pranešta, jog tenai pašautas ir pavojingai sužeistas žinomas lenkų patrijotas Paderewskis.

Viešbutin, kur Pderewskis apsistojęs, inėjęs kažkoks piktadaris ir paleidęs vieną šuvį iš revolverio į muziką.

Šitame intariami bolševikų agentai. Daugelis jų suareštuota.

Hindenburgas prieš bolševikus.

Paryžiuje gauta žinių, jog Hindenburgas veikiąs išvien su Eberto valdžia. Jis dalį savo kariuomenės pasiuntė Berlynan prieš bolševikus.

Muniche, Bavarijos sostinėje, taippat prasidėję susirėmimai gatvėse.

Bolševikai apvaldę miestą Bremen ir ten paskelbę respubliką.

Westfalijoj streikuoja 100-000 darbininkų.

ĮVYKO TAIKOS ATSTOVŲ SUSIRINKIMAS.

Pirmiausia kalbėtasi apie šalių išginklavimą.

Paryžius, sausio 13. — Vakar įvyko pirmasis taikos atstovų prieškonferencijinis susirinkimas. Prasidėjo apie 3:00 po pietų. Kalbėtasi ir diskusuota šalių išginklavimo reikalais. Pirmininkavo prancuzų premjeras.

Susirinkime dalyvavo premjerai ir užsienių reikalų ministeriai šių šalių: Anglijos, Prancuzijos ir Italijos. Suv. Valstijas atstovavo prezidentas Wilsonas ir Lansingas.

Pradėjus sausio 20 d. konferencijos bus kasdien. Sakoma, tą dieną kalbėsiąs ir Prancuzijos prezidentas Poincare. Jis savo kalbą formaliai atidarysiąs taikos konferencijas.

Spėjama, kad taikos atstovai be kitko pirmiausia aptarsią ir Rusijos stovį, kurs yra neatidėliotinas.

Iš Archangelsko Paryžiun atkeliavo prancuzų ambasadorius Rusijoje. Čia vieši rusų kunig. Lvov ir kiti rusų veikėjai.

REIKALAUJA PRAŠALINTI EBERTO VALDŽIĄ.

Copenhagen, sausio 13.— Anot pranešimų, Leipzigo bolševikiškas sovietas padaręs rezoliuciją, kuriąja reikalaująs prašalinti Eberto valdžią Berlyne.

RUMUNIJA ŠAUKIASI MAISTO.

Paryžius, sausio 13.— Rumunijos vyriausybė apeliuoja į talkininkus, prašydama maisto, nes tos šalies gyventojai badauja. Rumuniją apiplėšė vokiečiai.

ORAS.

SAUSIO 13, 1919 M.

Chicago. — Šiandie ir, turbut, rytoj gražus oras; šiandie vakare kiek šalčiau.

REIKALAUJA 100 MILIJONŲ FARMŲ ĮSTEIGIMUI.

Tos farmos reikalingos kareiviams.

Washington, sausio 13.— Vidujinių reikalų departamentas padavė kongresui puikų sumanymą. To sumanymo pravedimui reikalaujama 100 milijono dol. Šitie pinigai vyriausybei sugryž su nuošimčiais ir padarys neapsakomą naudą.

Sumanymas ve koksai:

Suv. Valstijose yra dideliausieji neapdirbamos žemės plotai, kurią butų galima pakeisti derlingąja dirva, jei porą metų aplink ją sumanius padirbėjus. Tą darbą gali atlikti buvusieji kareiviai, katrie pageidauja turėti farmų. Gi tokių yra labai daugelis.

Sulig sumanymo, tuojaus turi but organizuojami iš paleidžiamų kareivių (katrie nori gauti farmas labai prieinamai) buriai ir siunčiami į ne apgyventus plotus. Tenai jie sulig inžinierių nurodymų apsausins žemę arba pagamins priemonių jos drėkinimui, apvalys laukus nuo visokių medžių ir krumų.

Tas darbas užimtų kokiuo du metu. Kareiviai-darbininkai butų gerai maitinami ir apmokami.

Pabaigus laukų valymą jiems visiems ten butų paskirtos farmos "ant išmokesčio" per kokius 40 metų. Po to ten išdygtų miestai ir miesteliai su mokyklomis ir bažnyčiomis, teatrais ir krautuvėmis.

Kareiviai-farmeriai su savo šeimynomis apsigyventų farmose ir jaustusi labai laimingi.

Sumanymas labai gražus. Spėjama, kad kongresas tam pritars.

Vidujinių reikalų sekretorius sako, jog labai daugelis kareivių klausia farmų. Daugelis kareivių nori užsiimti žemdirbyste. Reikia jiems duoti proga.

2 MILIJONAI DOL. KAREIVIŲ PALAIDOJIMUI.

Washington, sausio 13.— Karės departamentas reikalauja kongreso paskirti dar $8,488,782 reikalams, surištiems su kare.

Iš tų 6 milijonai reikalingi apmokėti karės departamento darbininkus, gi likusieji — kareivių, oficierių ir civilių palaidojimo išlaidoms.

PASKELBTA NAUJAS ANGLIJOS KABINETAS.

Londonas, sausio 13.—Anglijos premjeras Lloyd George paskelbė naują ministerių kabineto sąstatą. Pats Lloyd George be premjerystės yra dar ir šalies pinigyno pirmasis lordas.

DIDELI ŽMONIŲ NUOSTOLIAI ARGENTINOS SOSTINĖJE.

Buenos Aires, sausio 13.— 72 žmogu užmušta, 81 pavojingai sužeista ir daugiau 800 lengviau sužeista.

Tai streiko ir riaušių pasekmės šitam mieste.

Diktatorius gen. Dellepaine savo stovyklą įsteigė centralinėj policijos nuovadoj. Ir įsakė kuožiauriausiai apsieiti su riaušininkais.

Kareiviams įsakyta naudoties kulkasvaidžiais, jei kur šautuvai negelbsti.

Socijalistų sukurstytas sukilimas norima numalšinti žmonių kraujo.

BOLŠEVIKAI GRUMOJA TALKININKAMS SIBERIJOJE.

Krasnojarskas, Siberija, sausio 13.—Bolševikai ne juokomis grumoja talkininkams ir rusams Siberijoje. Kločinskaja apylinkėse jie taikosi perkirsti Siberijos geležinkelį. Vadinasi atskirti savo priešininkus kitus nuo kitų.

Jei bolševikams tas pavyktų, tuomet rytinė Siberija negalėtų susinešti su Uralu.

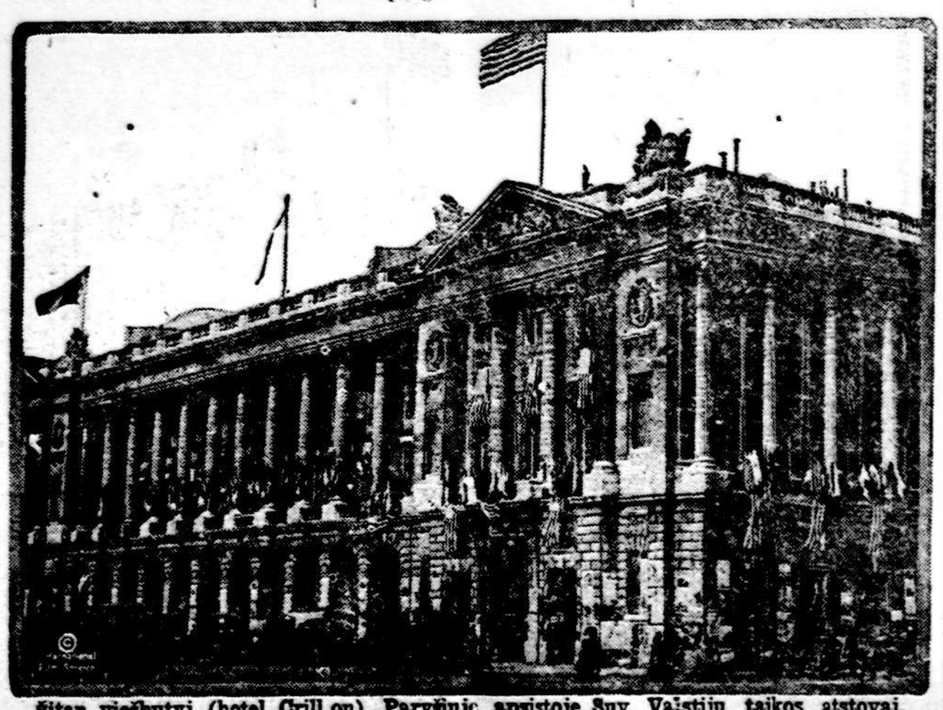

Šitan viešbutyj (hotel Crill on), Paryžiuje apsistoję Suv. Valstijų taikos atstovai.

Ko nori vokiečių bolševikai?

Jų tikslas pavergti darbininkus ir visą pasaulį.

Berlynas, sausio 13. —Iš vokiečių bolševikų centro komiteto tenka sužinoti visi jų tikslai ir planai. kokie nekuomet ir jokiuo budu negali but atsiekiami. Vienok jie pasitiki tuščiais savo pažadėjimais pavergti darbininkus, gi su šitų pagelba — visą pasaulį.

Bolševikų svarbiausias sumanymas panaikinti visokią buržujų valdžią ir šitą pagrobti savo rankosna, kurią ir pavadinti darbininkų valdžia darbininkams.

Nereikia turėti daug išminties, kad nesuprasti bolševikų klastingumo. Jie, vadai ir nedarbininkai, savo rankose laikys visą vald. ir aną pridengs darbininkų vardu. Jie patys pasiganins sau rojų darbininkų lėšomis. Nes jei valdžia bus tokio Haase, Liebknechto arba jiems panašių rankose, tai argi tą valdžią butų galima pavadinti darbininkiška valdžia.

Pirmieji bolševikų žygiai.

Šiandie bolševikų yra visose šalyse. Tik vienur jų yra daugiau, kitur mažiau. Bet visur jie yra vienidi galvažudžiai, ištroškusieji žmonių kraujo.

Visų šalių bolševikai turi vienodą programą. Paskutiniam vokiečių bolševikų suvažiavime padaryta ve kokia programa, kuomet jiems teksianti valdžia:

Kuoveikiaus išginkluoti policiją ir kareivius, katrie nepriguli prie proletarijato eilių.

Paimti kontrolėn visas amunicijos dirbtuves.

Nuginkluoti valdančiąsias klesas: apginkluoti darbininkus ir bolševikų miliciją.

Panaikinti armijoje visokią disciplną.

Panaikinti militarinį žmonių luomą.

Įsteigti revolucijinį tribunalą.

Patraukti teisman už karės pratęsimą Hohenzollernus, Hindenburgą, Ludendorffą ir Tirpitz'ą.

Tai pirmieji butų bolševikų žygiai, kuomet jų rankosna patektų šalies vadžia.

Suprantama, jei kiekvienas darbininkas butų apginkluotas, gi visiems kitiems butų už draustą turėti ginklus, tuomet pakiltų teroras, kokį šiandie praleidžia Rusija, kur visiems kriminalistams pažadėta "rojus" ir leista nešioties ginklus.

Paskesni bolševikų žygiai.

Bolševikai išpildę paminėtą savo programos pirmąją dalį, tuojaus imtusi pildyti antrąją. Šiton antrojon ineina:

Išnaikininimas visų "buržujų", bolševikams negeistinų žmonių, kurie galėtų darbininkams pranešti apie jų išnaudojimą ir skriaudas.

Panaikinimas visų atskirių federatyvinių valstybių ir įsteigimas vienos absoliutės po darbininkų priedanga socijalistiškos valdžios.

Pravedimas visur 6 valandų darbo dienoje.

Konfiskavimas visų privatinių nuosavybių, bankų, c vių ir tt.

Panaikinimas visokių va bės ir privatinių skolų.

Pagalaus sunacijonalizav mas visos komunikacijos.

Prie tokios tvarkos darbininkams nebutų galima pasirinkti tinkamo darbo. Kiekvienam butų liepiama dirbti tą, kaip nori ponas sicijalistas bolševikas valdininkas, palaikomas autokratinės bolševikų valdžios. Kas nenori klausyti, tokį badu marinti arba nugalabinti.

Ve kokia socijalistų bolševikų programa ir ko jie nori.

Žinoma, su tokia programa nepavergs jie pasaulio.

REZIGNAVO GENERALIS PROKURORAS.

Nežinia, kas užims jo vietą.

Washington, sausio 13. — Rezignavo S. V. generalis prokuroras Gregory. Prezidentas jo rezignaciją priėmė su sąlyga, kad jis savo vietoje išbusiąs ligi kovo 4 d.

Ligi to laiko prez. Wilsonas busiąs sugryžęs iš Europos ir tuomet busiąs nuskirtas naujas prokuroras.

Savo rezignacijos rašte Gregory svarbiausia pasiremia nesveikata.

Kalbama, kad jo vieton ar tik nebusiąs paskirtas senatorius Lewis.

21 ŽMOGUS ŽUVO ANT GELEŽINKELIO.

Batavia, N. Y., sausio 13.— Ant New York Central geležinkelio ties South Byron, nepertoliausia nuo čia, susidaužė du traukiniu.

Užmušta 21 ir sužeista 15 žmonių.

PRANEŠAMA APIE LIEBKNECHTO ŽUVIMĄ.

Bolševikai bus netekę vyriausiojo vado.

Londonas, sausio 13.— Iš Copenhageno pranešama, jog praeitą ketvirtadienį Berlyno gatvėse susirėmimų metu žuvo vyriausias vokiečių bolševikų vadas, Dr. Karl Liebknecht.

Daugelis depešų gauta apie Liebknechto žuvimą. Bet truksta patvirtinančių žinių. Reikia pasakyti, kad šiandie Berlyne kol-kas ir nėra kam patvirtinti tas žinias.

Galimas daiktas, kad Liebknechtas bus žuvęs.

LUXEMBURGE PASKELBTA RESPUBLIKA.

Metz, sausio 13. — Aną dieną Luxemburgo sostą apleido tos šalies valdovė, kunigaikštytė Marie Adelaide.

Po šito tuojaus šalyj paskelbta respublika.

Luxemburgas turi apie 300,000 gyventojų.

DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND
Published Daily Except Sundays by DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc., 1800 W. 46th St., Chicago Illinois.

TERMS OF SUBSCRIPTION:

One Year	$5.00
Six Months	$3.00
Thursday's Edition	$2.00

At NEWS-STANDS 2c A COPY
Advertising rates on application

LIETUVIŲ KATALIKŲ DIENRAŠTIS

"DRAUGAS"

Eina kasdieną išskyrus nedėldienius.

PRENUMERATOS KAINA:

Metams	$5.00
Pusei metų	$3.00

Prenumerata mokasi iškalno. Laikas skaitosi nuo užsirašymo dienos ne nuo Naujų Metų. Norint permainyti adresą visada reikia prisiųsti ir senas adresas. Pinigai geriausia siųsti išperkant krasoje ar exprese "Money Orderį" arba įdedant pinigus į registruotą laišką.

"DRAUGAS" PUBLISHING CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telephone McKinley 6114

Socijalistų byla Chicagoje.

Socijalistų vadas iš Milwaukee, Wis., Victor Berger ir keturi jo pagelbininkai tapo patraukti teisman už peržengimą įstatų, vadinamų Espionage Act. Tais įstatais draudžiama tat visa, kas gali susilpninti Suvienytas Valstijas karės metu ir sustiprinti jų priešą Vokietiją.

Teismas tęsėsi labai ilgai. Iš viso buvo pačių žmonių ir asmenys ir prisaikinti. 12 teisėjų žymus skaičius buvo darbininkų.

Išklausę visos bylos, teisėjai vienbalsiai pripažino kaltais Bergerį ir keturis jo pagelbininkus.

Apkaltintieji žada paduoti apeliaciją į augštesnį teismą. Kol kas jie paleisti liuosai, tik kiekvienas turėjo užstatyti po $10.000 kaucijos.

Prisiekusiųjų teismai susideda iš dviejų dalių. Svarbiausioji dalis tai žmonių išrinktieji ir prisaikinti asmenys turi išduoti ištarmę ar apkaltintieji yra kalti ar ne. Jiems nepripažinus kaltės, teismas paliuosuoja apkaltintąjį. Jiems pripažinus jo kaltę nuolatinis teisėjas iš Bausmių Knygos išrenka tam tinkantį įstatą, kuriame pažymėta, kokia bausmė yra paskirta už tos rųšies nusikaltimus.

Dažniausiai buva įvairių bausmių didesnių ir mažesnių už tą patį nusikaltimą. Už nusikaltimą, kurį padarė Milwaukee's socijalistai Bausmių knygoje paskirta mokėti nuo $1000 iki $10,000 pinigais, arba sėdėti kalėjime nuo vienų metų iki dvidešimties, arba abidvi bausmi kartu. Tat reiškia, kad nuolatinis teisėjas Bergeriui ir jo pagelbininkams negali paskirti bausmės didesnės už sėdėjimą vienus metus kalėjime, arba, jei bausmę skirtų pinigais, tai ne mažiau 1000 dolierių.

Nuolatinis teisėjas taip-gi negali paskirti bausmės didesnės negu 20 metų kalėjiman su 10 tukstančių dolierių pinigais. Nuo to nuolatinio teisėjo priklauso nustatyti bausmę tarp didžiausios ir mažiausios.

Kadan-gi socijalistai žada paduoti apeliaciją ir tat įvyks 23 šio mėnesio, tai nuolatinis teisėjas Landis kol kas nepaskyrė bausmės. Jis tą padarys, jei kaltininkai apeliacijos nepaduos, arba jei ta jų apeliacija taps atmesta.

Neabejojame, kad socijalistų vadai buvo kalti, nes be kaltės negalimas daigtas, kad teismas taip sutartų, kaip sutarė šitame atvėjyje, todel ir apeliacija Bergeriui neatneš naudos.

Karė ir Dora.

Iš šitos karės bus tokių ir taip didelių gerų daigtų, kokių nei nesapnavome prieš ją: Lietuvos neprigulmybė, Tautų Sąjunga, pasaulio demokratiškumas. Bet, kaip visi žmonių daigtai, ta karė atvedė ir blogumų.

Chicagos teisėjas William N.Gemell seredoje, 8 sausio išdavė 14 įsakymų suimti žmones už neteisėtą įvairių lyčių sugyvenimą. Teisėjas nusiskundė, kad dar niekuomet, kaip jis teismo prezidentu esąs, nebuvę tiek daug nusikaltimų, sužinotų viena diena. Jis mintija, kad tai karės kaltė.

Ir turbut neklysta. Karės metu visuomenė paliuosavo moteris ir merginas nuo padorumo taisyklių. To pasekmė pasidarė, kad skaitlius mergšių puolančių į purviną prapultį, Chicagoje pakilo iki 14 į dieną. Nupuolimų neperėjusių per teismą visuomet buvo dar didesnis skaitlius.

Ant gatvių teko pastebėti, kad ir lietuvaitės kartais apseina lyg užmiršusios savo mergiškos garbės brangenybę. Tai skaudus dalykas. Jos tą pradeda su kareiviais, o baigia plačiau. Purvas vis vienaip suteršia, ar kareivis juomi apkrečia ar civilis žmogus. Nelaimė vis vienaip sulaužo moterišką, užmiršusią, kad turi priedermę priversti gyvuolišką vyrų veislę, kad gerbtų moteries asmenį.

Karei pasibaigus dar labiaus ir greičiaus reikia atsiminti sveikus padorumo įpročius. Apseiti žmoniškai yra lygiai šventa ir vyrų priedermė, kaip merginų ir moterų. Metas ir vyrams suprasti, kad ne vienos moteriškos turi priedermę buti žmonėmis. Vyrams taip-gi nepritinka buti galvijais.

Moterys iki šiol daug augščiau už vyrus stovėjo padorume. Reikia, kad jos neprastotų tos brangenybės delto, kad buvo karė. Padori mergaitė šimtais kartų naudingesnė tėvynei už ištvirkelę, išdykaujančią su kareiviais.

Reikia, kad senesnieji žmonės, visi protingieji asmenys, visa viešoji opinija, ypač laikraščiai, apstabdytų įsigyvenusius blogus įpročius viešame žmonių ypač jaunųjų apsėjime.

Tautų Sąjunga ir Amerika.

Yra keturi išdirbti Tautų Sąjungos projektai arba sumanymai. Du sustatė anglai, vieną prancuzas Burgeois (skaitosi Buržua), vieną Amerikos vyriausybė. Tie keturi projektai tebėra neapgarsinti.

Iš Viešosios Informacijos biuro pasirodė Laisvųjų Tautų Sąjungos Draugijos sustatytasis projektas. Tiesa, jis nėra visas, bet tiktai pamatiniai Sąjungos Principai.

Apgarsintasis projektas nėra Suvienytų Valstijų Valdžios, o tik privatinės draugijos, kuri tuomi labiausiai rupinasi, bet negalima abejoti, kad yra daug vienokių dalių abiejuose projektuose.

Reikia pažymėti du aiškiai išreikštu principu: 1 tinkama tautinio gyvenimo apsauga ir 2 tautų lygybė joms ekonomiškai kilti.

Kadan-gi tik įžanga to projekto tėra apgarsinta, tai juokingi butų visi išvadžiojimai iš to, ko projektui truksta. Įžangoje negali buti viskas suminėta. Kas paminėta, tas yra gera.

Iš vieno daigto numanu, kad Sąjunga susidės iš Amerikos, Anglijos, Prancuzijos ir Italijos. Iš kitos vietos yra pamatų spėti, kad prigulės taipgi Belgija, Lenkija, Serbija arba Jugoslavija ir Čecho-Slovakija.

Tik tos viešpatijos, kuriose augščiausia vyriausybė neatsako prieš žmones, negalės prigulėti prie Tautų Sąjungos. Tokių viešpatijų dabar gangreit nėra pasaulyje, išskiriant Abisiniją ir mažiau už jos kulturingas primityvų, arba laukinių žmonių, padermes.

Mes tikime, kad Wilsonas, įnešdamas Tautų Sąjungos sumanymą į pasaulio taikos konferenciją, įneš dalyką atsakantį savo asmens ir Amerikos augštybei.

Apgarsintoji projekto įžanga parodo, kad Amerika suprato, jog karės kyla iš ekonominio tautų suvaržymo ir iš jų tautybės prislegimo. Tai matyt, kad Amerikinis projektas tiedvi neteisybi pranašlips iš pasaulio. Tada, žinoma, bus visoms tautoms ir laimė ir džiaugsmas. Mes lietuviai tų dviejų daigtų ir tenorime.

Vyskupas Matulevičius ir Vienuolijos.

(Tąsa iš praeito num.).

Neprigulmingi Marijonai.

Lenkai, pajutę Marijonus atgijant lietuvių tarpe buvo subruzdę atgaivinti Marijonus neprigulmingai nuo kun. Matulevičiaus. Kriokave išėjo gražiai atspausta knyga apie T. Stanislovą Papczynskį. Tos knygos autorius p. Tretiak ėmė rengti naują Marijonų vienuoliją. Bet Marijonus trukdančiai agitacijai užiant Lietuvoje buvo gana aišku, kad maža lietuvių įstos į atnaujintą kongregaciją, kad lenkams lengva bus gauti jojo viršų. P. Tretiak'o pastangos veikiai pasiliovė, nutilo taip-gi ir kita Marijonams priešinga agitacija Lenkijoje.

Marijonai Amerikoje.

Bet kun. Matulevičiui rupėjo, kad lietuviškoji Marijonų šaka nenunyktų. Todel maža vilties matydamas iš Lietuvos, jis kreipėsi prie Amerikos. Liepos mėnesyje, 1913 m., jis atvažiavo į Suvienytas Valstijas, laikė prakalbas Brooklyne, Chicagoje ir kitur, tarėsi su a. a. Arkivyskupu J. E. Quigley apie Marijonų įkurimą Chicagoje.

Šitame dalyke kun. Matulevičiui daugiausiai padėjo kun. A. Staniukynas. Pas jį Marijonai ir gyveno 2634 W. 67-th str. Jie nebuvo ketinę apimti parapijų, tik taikėsi dirbti "Draugo" redakcijoje. Tečiaus tat jiems nepavyko. Tada arkivyskupas J. E. Quigley kun. F. Kudirkai pavedė Šv. Mykolo parapiją. Teol. Magistras kun. Julijonas Kazakas buvo jo pagelbininku. Veikiai atsirado burelis brolių nekunigų. Visi Marijonai nusipirko menką medinį namelį 1631 North ave. ir ten apsigyveno. Ta amerikinė Marijonų atžala negreitai tarpo, ją atsėjo stiprinti naujomis jiegomis iš Lietuvos. Iš Amerikos kunigų lietuvių prie Marijonų pristojo tik du: Kun. Pranciškus Meškauskas, klebonas iš Athol Mass. ir kun. Pranciškus Serafinas, Aušros Vartų klebonas iš Chicagos.

Protesto kritika.

Berašant apie Marijonus, atsėjo praleisti neminėjus pašalinius kun. Matulevičiaus darbus. Tarp tų buvo kritika sumanytojo protesto prieš vienuolijas. Mat Kaune 1909 po Švento Kazimiero draugijos suvažiavimui pas kunigą Dambrauską susėję kunigai sumanė parašyti ir pasiųsti į Rymą protestą prieš vienuolijas veikiančias Lietuvoje. Protesto autoriai mintijo apie lenkiškas moterų vienuolijas, įkuriančias Lietuvoje slaptų mokyklų su lenkiška dvasia, bet jie parašė protestą apie vienuolijas. Greitai buvo iškilęs projektas, greitai buvo redaguotas ir protestas, todel neapmintytas ir neapdirbtas.

Kun. Raštutis tą protestą su parašais beveik visų žymesnių kunigų veikėjų iš visų Lietuvos vyskupijų vežė į paprusę, kad pasiųstų per Vokietiją Ryman. Bevažiuodamas garlaiviu kun. Raštutis parodė man tą protestą. Perskaitęs aš pamačiau, kad jis redaguotas ant greitosios, kad neduoda informacijų apie asmenis, o užkabina vienuolijos principą. Man buvo aišku, kad protesto pasekmė bus bloga. Rymas turės dokumentą su lietuvių dvasiškijos parašu, liudijantį, jog ji aištriai neprielankiai žiuri į taip svarbų katalikystei dalyką, kaip vienuolijos principas. Lengviau yra to dokumento visai neduoti, negu paskui teisinti, kad yra sustatytas ant greitosios.

Užsivadinęs kun. Raštutį į Gelgaudiškį, aš įtikrinau, jog siuntimas taip pavojingo rašto taip ant greitosios sustatyto yra stačiai nelaimė. Kun. Raštutis tą raštą paliko man, sakydamas, kad parašyčiau jo kritiką ir įteikčiau kun. A. Dambrauskui. Aš sakiau, kad vienuolijų dalykus permažai išmanau, ir kad kritiką geriau parašys kun. Matulevičius. Kun. Raštučiui sutinkant aš nuvežiau protestą pas kun. Matulevičių. Tas parašė sąžiningą protesto kritiką, įteikė ją kun. A. Dambrauskui. Taip protestas ir liko neišsiųstas.

Į to vietą kun. Matulevičius kreipėsi prie vyriausybės tų moteriškų vienuolijų, kurios turėjo savo valdybas Lenkijoje, o skyrius laikė Lietuvoje. Ne visos kongregacijos tą įkreipimasi priėmė vienaip. Bet viena kongregacija sutraukė išmėtytas savo nares lietuvaitės į kruvą ir sudarė grynai lietuvišką įstaigą įsakydama tarnauti lietuvystei. Bet kongregacija turėjo labai mažai inteligenčių lietuvaičių, delto pastatė perjauną viršininką. Graži pradžia liudnai nunyko.

(Daugiau bus).

NAUJOS KNYGOS.

(Pabaiga).

Jis tuomi nepasitenkino, nes dar ir atsakymą davė, jog pyramydos esančios keturkampės ir smailios "pagal supratimo keturių Atlantiso upių šakų, tekėjusių į šiaurę ir pietus, į rytus ir į vakarus". (p. 139). Nei to Atlantiso, nei tų keturių upių nėra, bet p. Karpavičius tvirtina, kad buvę.

Su Atlantisu p. Karpavičius įvažiuoja į istorijos sritį. Joje jis skiryčioja taip pat kaip ir gamtos moksluose. Ant 92 p. jis įvardiją Romos imperatorių Iusticijų, kurio nebuvo. Jis tvirtina, "kad Graikai daug visko—ir dievų — paėmė nuo Thrakų — Lietuvių" (p. 124), nes jis nežino grekų religijos istorijos, nei kaip tas mokslas šiandien stovi, nei iš kur nei kaip susidarė grekų mitologija. Homerą jis vadina mokslo vyru (p. 46) ne poetu.

Rašytojas neatskiria mitologijos nuo istorijos. Anot jo, vėliaus Thrakijoje užgema sunus Dijanos brolio Apollo, garsus muzikas Lietuvis Orpheus, šitasai dedasi jau apie 1,300 m. pirm Kristaus gimimo (p. 142). Apollo yra tik stabmeldžių grekų pramanytas gražybės ir saulės dievas. Apollo skaitėsi dailės užtarytojum.

Muzika yra dailė, delto garbingiausias muzikas skaitėsi Apollo sunum. Mokslas dar nežino ar jis tikrai buvęs ar esąs vien tik pramanytas, kaip ir Apollo neva jo tėvas. Pavadinti Orpheju lietuvių yra stačiai juokų darbas.

"Taip dalykams esant, rašo Karpavičius, gal jau bus aiškus mano išvedžiojimai, kad lietuviai paeina nuo Atlantiso, ir kad, sulig tulų tikrinimo "Lietuviškai net Rojuje Adomas su Jieva kalbėję". Galutinius prirodymus paremsiu taip pat ant J. Šliupo surinktų mitų". (p. 141). D-ras Bruožis tvirtino, kaip ir p. Karpavičius, kad Rojuje lietuviškai kalbėta. Daktaras išėjo iš prota ir mirė. Jo nuomonės, gangreit, buvo pirmutiniai jo ligos ženklai. Bet, kad jos atsikartoja Amerikoje jauno žmogaus galvoje, tai jau keista.

Rašytojas drąsiai užkabina Šventąjį Rašta, bet tenai jam taip pat sekasi, kaip gamtos ir istorijos moksluose. Ištrauką iš pirmosios Evangelijos jis šitaip paduoda: "Ir dievnamio seina perskilo pusiau nuo viršaus iki pat pamatų". (p. 88). Tuomtarpu Šv. Mateušas rašė. "Dievnamio uždangalas perplyšo nuo viršaus iki apačios (Mat.27,51)". Mat Karpavičius nežinojo, kad žydų dievnamyje Švenčių Švenčiausioji vieta nuo Šventosios buvo atidalinta uždangalu, ir kad Mateušas kalba apie tą uždangalą, o ne apie sieną. Taip pat ir Senojo Įstatymo tekstą, paduodamas ištrauką iš Gen. 6.2 praleidžia žodį "žmonių" ir išeina ne ta prasmė (p. 10). Kalbėdamas apie Dovydo ir kitų pranašų giesmes (p. 83) Karpavičius įpuola į juokingą klaidą. Kur pranašai vartoja regimus paveikslus, kad vaizdžiai išreikštų nematomasias Dievo ypatybes, ten Karpavičius tuos paveikslus ima kaipo faktus. Matyt jis visai nesimokinęs to, ką Amerikoje vadina retorika, o Rusijoje žodžiavimo teorija.

Begvildendamas religijos paslaptis p. K. šitaip išsitaria: "Taip krikščioniškasis Visagalis Dievas perstatomas senas-senas žila barzda objektas,—kitokio mes nežinome." (pp. 6 ir 7). Matyt priemenims einant katekizmo mokintis, mama pasiųsdavo poną Karpavičiu paganyti už juos paršus su žąsimis. Taip jis ir liko katekizmo neišmokęs. Jis matė paveikslų ant sienos, bet niekas jam nepasakė, ką tie paveikslai reiškė, todel jis nei šiandien nežino, kokia yra krikščionių nuomonė apie Dievą.

Už tat jis žino lietuvių stabmeldžių dievą Perdoytą (pusl. 92). Jei jis butų mokinęsi lietuvių kalbos, tai butų patyręs, kad joje nėra dvibalsės oi, nei dvi ilgos balsės o ir y negali stovėti be saubalsės tarpe. Iš to jis butų turėjęs abejoti, ar tikrai lietuviškas yra tas dievas Perdoytas.

Clevelando laisvamanių mokslininkas to nepaisydamas drąsiai leidžiasi į kalbotyros mokslą. Jis sako pietinės Amerikos Quichuai ir Lietuviai turi bendrumų kalboje (pp. 111 ir 115), nes lietuviškai yra *šaukia*, o Quichua sakó *huakia;* lietuviai sako *asmi*, o anie *kan mi*, abu žodžiai baigiasi raidėmis *mi*. Iš to išvedžiojimo matytis, kad p. Karpavičius nėra girdėjęs, ko reikia, kad kalbų giminystė skaitytusi prirodyta.

Trumpai sakant, tas žmogus nieko neišmano apie pačius stambiausius kalbotyros mokslo dėsnius, o spraudžiasi į jos srytį; jis neperėjo nei katekizmo, o bando išrišinėti religijos klausimus; jis neatskiria mitologijos nuo istorijos, o sprendžia apie abidvi, prieidamas prie beveik beprotiškų tvirtinimų; visuose pajudintuose gamtos moksluose jis drebia tokių klaidų, kad ausys ir akys tirpsta.

Tarp 148 puslapių yra ir tokių kuriuose tas jaunikaitis perpasakoja žinias gerai užtiktas jam pakliuvusiose knygose. Iš tų kaikurių pavyksnių puslapių numanu, kad jis prasilavintų, jei butų kam jį pamokinti ir jei jis žinotų ko ir kaip turi mokintis. Bet jisai yra dr-o J. Šliupo mokinis, kaip pats prisipažįsta. Jo autoritetu savo tvirtinimus remia (p. 141). Jei d-ras Šliupas nori padaryti revoliuciją visuose minėtuose moksluose bei vieton buvusių daigtų pastatyti nebuvusius ir advernai, tai tokį mokiniai, kaip Karpavičius, gali jam padėti.

Įžangoje tas rašytojas pasisakė: "Šis mano rašinys bus pirmas Lietuvių kalboje tokis veikalas:" Tai tiesa, begu buvo lietuvių kalboje knyga su tiek daug arogancijos ir ignorancijos, kaip šitoji. Ignorancija yra delto, kad nežino to, apie ką pats rašo; arogancija yra delto, kad maža mokslo teturėdamas rėplioja išrišinėti didžius ir augštus daiktus. Taip nenusisekusią knygą leizdamas į žmones Karpavičius dar ir savo portretą pridėjo, kaip tat daroma išleidžiant mirusių stambių rašytojų veikalus.

Kun. P. B.

PRADĖDAMAS PAMĄSTYK.

Kaip sniegulė puolus ant žemės,
Išnyksta pasiekus drėgnumą;
Taip žmogus šiek tiek pagyvenęs,
Į amžiną traukia ramumą.
Čia nyksta, it rukas bei garas,
Jo visas del žemės triusimas;
Neskrieja, garbėn tartum aras,
Del kuno jo pasišventimas.
Jei stengės įgyti sau garbę,
Įžeizdamas artimo vardą,
Pažins tuomet tiesą taip svarbią
Kaip augelo degantį kardą,
Kuri jam užstos garbės vartus;
Už artimo garbės plėšimą.
Patyrimas tas bus jam kartus,
Nes baisų suteiks papeikimą.
Kad amžiną gavus ramybę,
Reik Dievą pažinti, mylėti,
Tarnauti Jam visa galybe.
Reik artimui varge padėti.
Tat pradedant Naują Metelį,
Pradėkim su Dievo pagelba.
Paveskim Jām protą ir valią,
Lai širdėsna mųs Dievas kalba.

Pranas.

ANTANO RADZEVIČIAUS
VARGONŲ KOMPANIJA

Dirbėjai ir statytojai
Elektriškų, Tubular-Pneumatšikų ir Mechaniškų
VARGONŲ
DEL
Bažnyčių, Teatrų ir Rezidencijų

Taip-gi taisom, derinam ir perdirbam vargonus. Dedam elektros motorus ir visokį darbą reikalingą prie vargonų. Dirbtuvė aprupinta naujausiomis ir geriausiomis mašinomis ir specijalistais darbininkais. Plenus ir specifikacijas siunčiame veltui.

Raštinė ir Dirbtuvė 177 New York Ave., NEWARK, N. J.

Lietuviai Amerikoje.

SIOUX CITY, IOVA.

Naujų Metų vakare, parapijos svetainėje buvo parengta del mažų vaikų Kalėdų eglaitė. Publikai susirinkus svetainėn, vietos vargoninkas, J. Prakaitis, perstatęs programą, paprašė visus sustoti ir atgiedoti Lietuvos himną. Paskui perstatė kalbėtojus: vietos kleboną, gerb. knu. J. Oleknavičių ir svetį, gerb. kun. A. Tamoliuną. Pirmas kalbėjo vietos klebonas. Kalba buvo pritaikinta del mažų vaikučių ir šios iškilmės. Gerb. kalbėtojas gražiai nupiešė Amerikos vaikų gyvenimą, taipgi priėjo ir prie Lietuvos vaikučių, kaip jie šventes švenčia ir kokią eglaitę turi. Sakė, gal kur ant lauko ir šalčio, gal po tokia eglaite miške, po kuria pasislėpę nuo vėjo ir lietaus. Paprašė vietos vaikučius, kad kožnas del savo broliukų ir sesučių Lietuvoje, šaltį ir badą kenčiančius, vardan Lietuvos vaikučių, sumestų po keletą centų į Tautos Fondą. Vaikučiai prašymą priėmė ir suaukojo $56.36.

Paskui kalbėjo gerb. kun. A. Tamoliunas apie Lietuvos reikalus ir jos padėjimą. Po prakalbų buvo atidaryta eglaitė. Atidarius eglaitę, vaikai deklemavo, dainavo ir žaidė. Viską atlikus, Kalėdų diedukas dalijo dovanas vaikučiams, kuris daug juoko pridarė su vaikais publikoj. Ant galo parapijos choras pasveikino visus sugiedodamas "Ilgiausių Metų" ir dar porą dainų. Tuom pasibaigė programas.

Aukotojai yra sekanti (daugiausia vaikai):

Po 5 dol.: kun. J. Oleknavičius, P. Dagis.

Po 1 dol.: J. Oleknavičiutė, N. Oleknavičiukas, A. Gagelis, S. Gagelis, K. Šukis, A. Šukienė, J. Tumas, L. Tumas, J. Biliunas, A. Valaika, K. Niaura, K. Stasiunas, A. Palekas, A. Bulotas, J. Zabulionis, J. Misiunas, J. Prakaitis, D. Stasiškienė, S. Uselis, J. Grigaliunas. O. Žilaitė 60c.

Po 50c.: V. Dagienė, O. Papievienė, A. Dapkevičienė, A. Bulotas J. Strazdas, J. Pakenaitė, Z. Tilaitė, O. Tilaitė, P. Kazlauskas, J. Apalinskas, J. Urbonas, O. Urbonaitė, A. Našlėnas, Z. Mockevičiutė, J. Grigas, J. Grigaitė, A. Prakaitis, A. Petronienė, V. Biržietis, V. Biržetaitė, J. Pilkauskas, J. Apalinskas, K. Mikonis, K. Tumas, K. Mockevičius, P. Zabulis, M. Kačinskas, J. Rašimas, B. Pilipavičiutė, P. Maslauskas, M. Čepas, J. Strazdas, A. Mežiutė, S. Meištas, J. Karvelis, A. Kazlauskas, J. Ramanauskas B. Laskauskas, M. Pociunas, J. Kučis, J. Šaltanis, J. Šaltanis, B. Žiogas, P. Roščius, M. Pavilonis, J. Dičius. Smulkių surinkta $2,76. Viso $56.36.

Dabar jau išviso turime surinkę Tautos Fondan $697.81, kurie jau pasiųsti į Tautos Fondą. Prašome, širdingai, vardan tėvynės Lietuvos, kožno vieno prisidėti su aukomis del išgavimo Lietuvai laisvės. Vėliaus aukojusių vardai ir pavardės bus paskelbta laikraštyj. Visiems aukojusiems, vardan tėvynės, tariu ačių.

Jonas Zabulionis.

CICERO, ILL.

Vyčių veikimas.

Po švenčių jaunimas vėl pradėjo veikti. Liet. Vyčių 14 kuopa susirinko seredoje, sausio 8 d., bažnytinėje svetainėje. Ten gražiai pasitarė apie savo reikalus. Išduota raportas ir Apskričio susirinkimo. Tartasi apie surengimą vakaro trumpoje ateityje. Darbas pavesta komisijai sutvarkyti. Nutarta ateityje turėti kalbeles apie politišką padėjimą Lietuvoje. Prie kuopos prisirašė Pranas Junkaitis. Išpultų visos kolonijos prakilnesniam jaunimui priguleti prie vyčių. Po susirinkimui valandą gražiai pažaidė. Augkie ir žydėkie Lietuvos jaunime.

Moterys organizuojasi.

Čionykščios moterys - katalikės organizuojasi. Panedėlyje, sausio, Šv. Antano par. svetainėje, parapijos moterys susirinko pasitarti apie savo reikalus. Idant savo reikalus pasekmingai apginti, sulig krikščioniško mokslo vesti, auklėti tėvynės meilė pasirodė, reikalinga yra turėti artimesnius ryšius vieną su kita, reiškia susijungti ir užtai sutvėrė Cicero Lietuvių Moterių ir Merginų Kliubą — idėjinį, ne pašelpinį. Daug moterių prie to kliubo tą vakarą prisirašė.

Linkime moterims pasekmingai darbuotis labui Bažnyčios ir tautos.

Pr.

CICERO, ILL.

Tautos Fondo reikale.

Tie, kurie aukojo Tautos Fondan per Laisvės Savaitę ir dar negavo ženklų, ateikite į Darbininkų Užeigą, kuri randasi po num. 1447 So. 50th Ave. Ten juos gausite.

T. F. 59-to sk. fin. rašt.

WATERBURY, CONN.

Kur tik prieini, ten varyk darbą pirmyn.

Šįmet, sausio 5 d., vietinis Tautos Fondo skyrius ir vėl surengė dideles prakalbas. Kalbėjo kareivis, oficierius p. J. Ramanauskas, gerb. kun. J. Ambotas ir gerb. kun. Vinc. Karkauskas. Kadangi prakalbos buvo rengiamos užbaigimui Laisvės Savaitės, todel kalbėtojai daugiausiai ir kalbėjo apie išgavimą tėvynei, Lietuvai liuosybės ir skatino kuodaugiausiai aukoti tėvynės reikalams. Aukų suaukota per prakalbas netoli pusantro tukstančio.

Jau dabar waterburiečiai gali pasigirti, kad šįmet Kalėdinę dovaną tėvynei Lietuvai per vietinį T. Fondo skyrių surinko virš dešimties tukstančių.

Neužmiršta nei savo vietinių, kasdieninių reikalų.

Tą pačią dieną, 7 valandą vakare, vietinė L. Vyčių kuopa surengė vakarą vietinės Šv. Juozapo mokyklos naudai. Sulošta veikalas šešių atidengimų "Kalėdų Naktis". Perstatymas įvyko nepeiktinai, nors buvo ir trukumų, bet tarp tiek daugelio aktorių, tai jau sunku visus gabiausius lošėjus surinkti. Gerai lošė Zakarijo rolę, — p-lė M. Alenskutė. Angelo rolę — p-lė O. Milučiutė. Elzbietos-gi — p-lė M. Varčiuniutė. Tarno rolę — p-lė R. Teniutė. Marijos rolę — Eva Pučėtaitė. Angelo II rolę — p-lę A. Liutkevičiutė. Juozapo rolę — p-lė K. Šopieniutė ir Angelo III rolę — p-lė O. Černauskaitė. Piemenų roles užėmė 12 vyrų ir senelio rolę, kuri buvo svarbiausia tarpe piemenų p. B. Digris; ir dar burys apie 40 mergaičių, kurios užėmė vietas Angėlų choro. Papuošalai buvo pritaikinti puikiai, senovės istoriški anų dienų typai atrodė. Perstatymas, regis, žiurėtojams patiko, nes svečiuose svetainėj pasirodė tykumas, ir ant jų veidų apsireiškė linksma užuojauta, ir apdovanojimas garsiais plojimais rankų.

Vakarą vadovavo vietos vargonininkas, J. V. Kovas, nes jo paties ir tas veikalas parašytas.

Svečių pilna svetinė buvo: pastebėta, kad dar toj svetainėj niekad taip daug žmonių nebuvo suėjusių; visi pakraščiai stačių buvo prisikimšę.

Labai gerai daro vietiniai vyčiai, kad taip gausiai remia savo parapijinę mokyklą.

Stuobris.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

RADVILIŠKIS.

Šiaulių apskr.

Prieš karą Radviliškyje buvo įsteigta Vartotojų Draugija. Ji gyvavo gan gerai ir gal butų iki šiai dienai gyvavusi, kad ne karas. Karui užėjus, viskas iširo, viskas kaž-kur dingo. Šiandien jau kai kurie net pradeda užmiršti, kad ir pas mus buvo Vartotojų Draugija. Kiti gi labai interesuojasi, ypatingai skolininkai ir dalininkai, likimu tos Draugijos. Girdžiasi, skolininkai norėtų atsiimti savo skolas tik, dėja, nežino, kur ir pas ką kreiptis. Visi užinteresuoti senai laukia, kada paskutinė tos Draugijos valdyba malonės duoti apyskaitą ir praneš, kur dingo turtai, knygos ir tt. Reikėtų galų gale ir valdybai ir vedėjams atsiliepti. Lauksime.

K. P.

PANEVĖŽIO UKIO DR-JA.

Pastangomis pirmininko S. Balčio, sekretoriaus Bučio ir k. atgaivintoji Ukio Draugija ima labiau veikti. Kooperacijos pamatais įsisteigė krautuvę, kurios apyvarta kas dieną didėja. Bugalterijai tvarkyti pakviestas Bielinis. U. Dr. nesenai gavo leidimą iš Vokiečių valdžios supirkinėti sėmenis ir linus. Ukininkai ima įdomauti Draugija, kuri daug ko tikisi iš linų pirklybos.

Uk. Dr. dar pardavinėja čiepus iš medelyno, įsteigto dar prieš karą. Parduota jau keliolika tukstančių obelių, kriaušių, vyšnių ir čerešnių. Ji tikisi visai paimti medelyną į savo rankas ir vaisyti musų kraštui tinkamos rušies čiepų.

Yra ir daugiau sumanymų, tik truksta kapitalo. Manoma prie medelyno įsteigti sodininkavimo mokykla, prie Draugijos gi mašinų punktą, informacijų biurą ir t. t.

Dar traukiama į vieną visos apskričio ukio draugijos. Draugijos pajėgos sustiprėjo, sugrįžus iš Rusijos specijalistams. Tik Dr. valdyba mažai gerinasi.

Agr. K. Kubilius.

ŠEDUVA,

Šiemet dar neįkurta čia nė vienos naujos mokyklos. "Saulės" skyrius rupinasi įkurti keturių klasių progimnaziją, tik nesiseka. Prašalinti daromoms kliutims, kurėjų komitetas šiomis dienomis kreipėsi tiesioginiai į Lietuvos Tarybą, iš kurios tikimasi pagreitinimo.

DARGUŽIAI,

Valkininkų par. turi arti 500 gyventojų, išimtinai susipratusių lietuvių. Spalių 29 d. buvo jaunuomenės susirinkimėlis; dalyvavo svečias iš Vilniaus, kurs trumpai įvaizdino senovės lietuvių viešpatavimą, paskui jų prispaudimą, lenkų, rusų pančius, okupacijos valdžią, vėl sugrįžusią nepriklausomybę ir bolševikų bei lenkų pavojų. Pranešėjas nebegalėjo kalbėti: taip jaunimas sujudo ir ėmė šaukti, kai kurie net su ašaromis: — Einam tėvynės gelbėtų! Imkite mus!

Daugiau, pranešėjas įvaizdino, kokį garbingą ir šventą darbą atliks tvarkos darytojai ir tėvynės gelbėtojai.

("L. A.") **Ten buvęs.**

Paieškau savo draugo Antano Zupkaus, paeinančio iš Kauno gub., Panevėžio pav., Ramigalos parap., Nauvesodos kaimo. Girdėjau, kad gyveno Grooklyn, N. Y., bet dabar nežinau kur jis gyvena. Jis pats ar kas apie jį žinote, meldžiu atsišaukti sekančiu adresu:

Rapolas Karpavičia.
251 Milwaukee Av. Kenosha, Wis.

ANT PARDAVIMO
48 Pl. arti Wallace,. didelis. namas $250 cash, kitus ant išmokesčio $2260 McDonnell, 2630 W. 38 St.

Paieškau savo brolio Jono Vaitkaus, paeinančio iš Kauno g., Raseinių pav., Žvingių par., Bikavėnų sod., 17 metų kaip aleido Lietuvą. Paskutiniais laikais nieko apie jį negirdėjau, jis pats ar kas apie jį žinote, malonėkite pranešti sekančiu adresu.

Juzoas Vaitkus.
4524 S. Marshfield Av., Chicago, Ill.

Paieškau savo tetos Barboros Auksorikes, ji dabar yra vedus, jos pavardes po vyrai nežinau. Ji paeina iš Kauno Gubern. Raseinių Pav. Tenenių Parap. Aušbikavo Sodos. Turių labai svarbų reikala, ji pati arba kas apie ja žinotų meldžių atsišaukti sekančių adresų.

Ona Gedmintaite
po vyrui Dimskiene
4606 S. Weils Str. Chicago, Ill.

ANT PARDAVIMO — BARGENAS
2 pagyvenimų ant basemanto medinis namas. 5 pagyvenimų visados užranduotas atneša randos į metus $800 Netoli mažo parko. Lietuvių ir lenkų apgyventoj vietoj, 4450 So. Hermitage Ave., Savininkas 139 N. Clark Room 615, Telefonas 5886 Randolph.

ANT PARDAVIMO
bučernė ir grocernė, lietuvių apgyventoj vietoj. Norint galima nupirkti su namu ar be namo. Aš esu gyvenęs čionais 7 metus, ir biznį ganma gerai išvaryti. Priežastis pardavimo, išvažiuoju kitur. Atsišaukite sekančiu adresu:

Andrew Ivaškevicz,
4543 So. Marshfield Ave.,
Chicago, Ill.

ANT PARDAVIMO
2906 W. 38 gatvė, 7 ir 5 kambarių, Štimu šildomi namai $2200 ant lengvų išlygų. McDonnell, 2630 W. 38 gatvė. Atdara nuo 9 iki 9 kasdieną. Nedėliomis.

PARSIDUODA STUDIJA lietuvių ir lenkų apgyventoje vietoje. Biznis išdirbtas per 15 metų. Prie pat lietuviškos bažnyčios. Pardavimi priežastis — savininkas paimtas kariuomenėn. Atsišaukite asmeniškai arba laišku adresu: K. Jomantas, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Stocks ir Bonds Perkami ir Parduodami veiklus darbas. Andrews & Co., 108 So. La Salle St., uždėta 1900 m.

GALVOS SKAUDEJIMAS, ŽARNU UŽSIKIMŠIMAS.

Vidurių ir kepenų ligos ir vidurinis kataras

ir visokie kitokie nesmagumai ir netvarkos viduriuose yra tai rezultatas užsikimšimo žarnų ir greitai prašalinama vartojant visiems saldaines

PARTOLA

kurie viską sutvarko taip kaip reikia išvalo kraują ir vidurius, sustiprina žlebčiojimo organus ir padeda kepenis savo darbą atlikti reguliariai kas prašalina galvos skaudėjimą, ir skaudėjimus viduriuose, nerviškumą ir silpnumą ir tt.

Partola saldaines užlaikys jus normaliam stovyj. Tukstančiai jas vartoja ir esa pilnai užsiganėdinę. Paimkite 2—3 saldaines prieš einant gulti vakare. Net vaikai mėgsta Partola, bet jiems galima duoti mažesniuose dozose sulig amžiaus.

Didelė dėžutė kaiuoja vienas dolieris del parankumo publikos, mes siunčiame 6 dėžutes tiktai už $5.00. Atsišaukite ypatiškai arba rašykite (įdedant pinigus) tiesiai į

APTEKA PARTOSA,
160 Second Ave.,
New York, N. Y. Dep. L. 4.
(8)

PUSPADŽIAMS SKURA.

Mes siulome geriausio aržuolo skuros padams šmotelius nuo 20c iki 35c už porą, geriausio aržuolo skureles nuo 70c iki $1.00 už svarą, vinis, ylas, guminiai apcacai, plaktukai, apcacams peilis, guzikai ir kitokios reikalingos tulšis už labai žemas kainas, ateikite ir persitikrinkite.

Leather & Finding Store
K. Kaplan & Sons
4608 So. Ashland Ave.
Telefonas Yards 2404

LIBERTY BONDS
MES PERKAM
UŽ CASH.
4517 SO. ASHLAND AVE.

Dr. LEONARD C. BORLAND
Gydytojas ir Chirurgas
209 SO. STATE STR.
Kampas Adams gatvės.
Adynos nuo 1 iki 4 po pietų
Pėtnyčiomis nuo 1 iki 7 vak.
Nedėliomis nuo 10 iki 12 iš ryto.

Telefonas Pullman 60
DR. W. A. MAJOR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas 11719 Michigan Ave.
Adynos 8:30 iki 9 išryto — 1 iki 2 po pietų — 6:30 iki 8:30 vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 11 išryto.

Dr. A. K. RUTKAUSKAS
Telefinas McKinley 5764
GYDO VISOKIAS LIGAS
3457 South Western Boulevard
Kampas W. 35-tos gatvės

SERGĖKITE SAVO AKIS.

Smetonos gerai pritaikinti akiniai bus palengvinimu del Jusų akių. Kuomet tu kenti nuo galvos skaudėjimo, kuomet raidės liejasi į kruvą, kuomet skaitai ar siuvi ar rašai, tai tuomet yra ženklas, kad reikia Jums akinių. Mano 15 metų patyrimas priduos Jums geriausią patarnavimą už prieinamą kainą net taip žemai net iki $3.00.

JOHN SMETANA
Akių Specijalistas
1801 S. Ashanld Av. Chicago
Egzaminas suteikiamas dykai.
Kampas 18-tos gatvės.
3-čios lubos virš Platt'o aptiekos.
Kambaris 14, 15, 16, 17 ir 18
Tėmykite į mano parašą.
Valandos: nuo 9 val. išryto iki 9 val. vakare. Nedėlioj nuo 8 val. ryto iki 12 valandai dieną.

DR. LEO AWOTIN
Gydytojas, Chirurgas, Akuseris
1920 So. Halsted St., Chicago.
Kalba lietuviškai, latviškai ir rusiškai.
Valandos: 10—12 rytą; 6—9 vakare. Tel. Canal 4367

DR. M. HERZMAN
IŠ RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 20 metų kaipo patyręs gydytojas, chirurgas ir AKUŠERIS.
Ofisas ir Labaratorija: 1025 W. 18th St., netoli Fisk St.
VALANDOS: Nuo 10—12 pietų ir 6—8 val. vakarais. Telefonas Canal 3110.
GYVENIMAS: 3412 So. Halsted Street.
VALANDOS: 8—9 ryto tiktai.

Rezid. 933 So. Ashland Blv. Chicago
Telefonas Haymarket 2544
DR. A. A. ROTH,
Rusas gydytojas ir chirurgas
Specijalistas Moteriškų, Vyriškų Vaikų ir visų chroniškų ligų
Ofisas: 3354 So. Halsted St., Chicago
Telefonas Drover 9693
VALANDOS: 10—11 ryto 2—3 po pietų 7—8 vak. Nedėliomis 10—12 d.

Telefonas Boulevard 7179
DR. P. ŽILVITIS
DAKTARAS IR CHIRURGAS
3315 South Halsted Gatvė
CHICAGO, ILL.

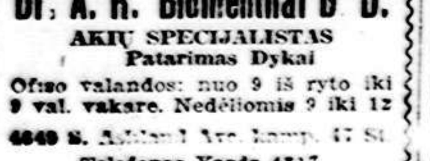

Dr. A. R. Blumenthal D. D.
AKIŲ SPECIJALISTAS
Patarimas Dykai
Ofiso valandos: nuo 9 iš ryto iki 9 val. vakare. Nedėliomis 9 iki 12
4649 S. Ashland Ave. kamp. 47 St.
Telefonas Yards 4317
Telefonas Boulevard 6487

ALEX. MASALSKIS
GRABORIUS

Lietuvis graborius. Atlieka visokias laidotuves kopigiausiai. Turiu savo karabonus ir automobilius.

Taipgi didesnę dalį grabų patys dirbame.

3307 AUBURN AVE.
Telephonas Drover 4139

Mokykla Kirpimo ir Designing Vyriškų ir Moteriškų Aprėdalų
Musų sistema ir ypatiškas mokinimas paadrys jus žinovu į trumpą laiką.
Mes turime didžiausius ir geriausius kirpimo-designing ir siuvimo skyrius, kur mes suteiksime praktišką patyrimą, kuomet jųs mokysitės
Elektra varomos mašinos musų siuvimo skyriuose.
Jųs esate užkviečiami aplankyti ir pamatyti musų mokyklą bile laiku — dieną ir vakarais ir gauti specijališkai pigią kainą.
Petrenos daromos pagal Jusų mierą — bile stailės arba dydžio, ir bile amdų knygos.
MASTER DESIGNING SCHOOL
J. F. Krasnicka, Perdėtinis
118 N. La Salle gat., prieš City Hall
Atsišaukit ant 4-to augšto

Phone Boulevard 160
LIETUVIS
Gydytojas ir Chirurgas
Dr. M. T. Strikol
Valandos: 11 a. m. to 3 p. m. piet. 7 to 9 p. m.
Nedėliomis 10 ryto iki 2 po pietų.
1757 W. 47-th St.
CHICAGO, ILL.
Rezid. 1007 S. Oakley Boul., Phone Seeley 420

Dr. G. M. GLASER
PRAKTIKUOJA 26 METAI
Gyvenimas ir ofisas
3149 So. Morgan St., Kertė 32 St.
CHICAGO, ILL.
Specijalistas
Moteriškų, Vyriškų ir Vaikų
Taipgi Chroniškų Ligų
OFISO VALANDOS
Iki 9 ryto, nuo 12 iki 2 po 1 ir nuo 3 iki 8:30 vak. Nedėl vakarais ofisas uždarytas
Telefonas Yards 687.

A. A. ŠLAKIS,
Lietuvis Advokatas
LAWYER
Ofisas mieste:
13-tų lubų — Kamparis 1303
Association Bldg.
19 So. LaSalle St.
Chicago, Ill.
Telefonas Randolph 2898
Utarninko ir Pėtnyčios vakarais nuo 7 iki 9 val.
3255 So. Halsted Street,
Tel. Yards 6492

Dr. M. Stupnicki
3109 So. Morgan Street
CHICAGO, ILLINOIS
Valandos:—8 iki 12 iš ryto; 5 po pietų iki 8 vak. Nedėliomis nuo 5 iki 8 val. vakare.
Telefonas Yards 5032.

Kur Tamsta Perkate? Kodel ne pas mus?

Tegul **Kvorka** padabina Jusų namą. Pas mus galima gauti visokių naminių rakandų k. t. **Rakandų, Pečių, Divonų, Siuvamų Mašinų, Pianų, Grafonolų. Viskas pas mus gaunama** Kuomet jum prireikės ko prie namo kreipkitės prie

Paul Kvorka
1551-1553 Chicago Ave.
Arti Ashland Ave. Chicago

Tel. Drover 7042
Dr. C. Z. Vezelis
LIETUVIS DENTISTAS
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak.
Nedėliomis pagal sutarimą
Nedėliomis pagal sutarimą
4712 SO. ASHLAND AVENUE
arti 47-tos Gatvės.

JOSEPH C. WOLON
Lietuvis Advokatas
29 SO. LA SALLE STREET
Gyvenimo Tel. Humboldt 97
Vakarais 2911 W. 22nd Street
Tel. Rockwell 6999
CHICAGO, ILL.

DIDELIS VAKARAS
SU ĮVAIRIU PROGRAMU
PARENGTAS
: AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS :
Seredoj, Sausio-January 15, 1919
M. Meldažio svet., 2242-44 W. 23rd Place
PRADŽIA 7 VALANDĄ VAKARE
Apie patį vakarą bus pranešta vėliau

AR TURITE SKOLININKĄ?

Mes galime iškolektuoti del jusų visokias neatgaunamas skolas, notas ir visokius beraštiškus skolų išjieškojimus tiesiai ant nuošimčių; nuo privatinių ypatų, biznierių, kompanijų ir kitų, kurie nenori geruoju atsilyginti. Nepaisome kokia skola yra ir už ką, bile tik teisingai reikalaujama. mes iškolektuosime nežiurint kur ir kokiam mieste jųs gyvenate, nei kur jusų skolininkai randasi. Musų budas pasiekia skolininkus visur, nes tam tikslui turime korespondentus, kolektorius ir advokatus visose dalise Suvienytų Valstijų ir Kanadoje. Pamėginimas ir musu roda jums nieko nekaštuos. Reikale kreipkitės pas mus ypatiškai ar laiškais ant sekančio antrašo:
Interstate Legal Service Agency 3114 S.Halsted st. Dept.,C, Chicago, Ill.

V. W. RUTKAUSKAS,
ADVOKATAS
Veda Bilas Visuose Teismuose
Ofisas Didmiestyj:
69 W. WASHINGTON STREET
Kambaris 609
Tel. Central 5473
Ofisas ant Bridgeporto
3208 SO. MORGAN STREET
Tel. Yards 730
Gyvenimas, 812 W. 33rd St.
Tel. Yards 4681

CHICAGOJE.

BUS BLOGAI SU MIESTO BIUDŽETU.

Nėra pinigų; pramatomi augšti mokesčiai.

Trukšmas Chicagos miesto administracijoje. Perniai miestas turėjo biudžetą (sąmatą) $25,619, 430. Ir vos galą su galu suvedė.

Šiems metams sustatytas biudžetas $35,396,469. Tiek reikalinga išlaidoms. Islaidas, sakoma, padidino karė ir prasiplatinę visokie miesto reikalai.

Bet visa nelaimė tame, kad nei pusės pinigų nebus galima gauti šių metų išlaidoms. Iš visapusiai apskaitytų versmių įplauks iždan vos $15,680,437. Tai kurgi tie 35 milijonai?

Kitokio išėjimo nesurandama, kaip tik užkrauti augštesnius mokesčius ant žmonių už nejudomas nuosavybes.

Tuo tikslu miesto tarybos specijalis komitetas kreipiasi legislaturoa. Ir jei legislatura leis padidinti mokesčius, tuomet Chicagos piliečiai turės džiaugsmo.

Bet nereikia pamiršti ir to, kad legislaturoje veikia atstovai, katrie yra ten piliečių pasiųsti ir patys turi nejudomas nuosavybes Chicagoje. Tie atstovai pakels trukšmą ir pasipriešins tokiam atkakliam šeimininkavimui Chicagoje.

Ir kas bus, jei legislatura neleis padidinti mokesčių?

Bus tas, kad Chicagos administracija turės apsieiti su tiek pinigų, kiek turi.

Bet šiandie politikieriai jau [illegible]ho grumoja, jog su 15 [illegible]onų išlaidomis Chicagoje [illegible]ai darbininkų neteksią [illegible]bo. Busią sumažinta skaitlius policijos, gaisrininkų. Nebusią prideramos mieste apsaugos. Nebusią gatvėse šviesos. Gi pačios gatvės pavirsią mėšlynais.

Nežinia kiek teisingi tie grumojimai.

Tečiau tvarkingai reikalus vedant galima apsieiti ir su mažomis išlaidomis.

Tik pagalvokite. Kuomet bus padidinti gyventojams mokesčiai, tuomet pabrangtų randos ir tie patys tukstančiai miesto darbininkų pareikalautų sau didesnių algų. Nes tuomet butų pinigų.

Spėjama, kad su tuo sumanymu legislatura labai atsargiai pasielgs.

REIKALAUJA DIDESNIŲ ALGŲ.

Illinois valstijos darbininkai, kurie turi savo sąjungą ir priguli prie Amerikos Darbo Federacijos, reikalauja didesnių algų.

Jie tvirtina, kad per ilgus metus legislatura neperžiurėjo darbininkams skiriamų algų. Ir todel dabar butų laikas tą padaryti, kuomet ypač pasunkėjo pragyvenimas.

PRASTAI EINASI SU DARBAIS.

Federalis darbo biuras Chicagoje, kurs darbuojasi kiekvienam paleistam iš tarnybos kareiviui parupinti atgal buvusį darbą arba surasti kitą, atsidurė keblan padėjiman.

Kasdien paleistų kareivių skaitlius didėja, gi darbo vietos mažėja. Daugeliui nesurandama darbo. Liepiama palaukti.

BROKERIS (MEKLERIS) PRISIPAŽINO PRALEIDĘS DAUG PINIGŲ.

Chicagoje suareštuota Millard H. Cutter, jaunas brokeris, kurs mekleriavo įvairiais bondsais ir daugel bankose buvo įgijęs didelį pasitikėjimą. Per pastaruosius 4 metus jis praleidęs apie 600 tukstančių dol.

Už tai jam grumoja kalėjimas.

Jo areštavimas pakėlė sensaciją, nes jis priguljo prie Chicagos turtingesniųjų žmonių luomo. Kas svarbiausia, kad jis yra vedęs patogią ir talentuotą iš pariuktinesnių namų žmoną.

Cutter ilgai slėpė savo bankrutijimą. Bet, ant galo, kuonet nebuvo kitokio išėjimo, pats prisipažino prie kaltės.

Pinigus už parduotus bondsus sakosi išleidęs geležies kasyklose Montana, iš kur tikėjosi prisižerti aukso.

BRUTALIUS NUBAUSTAS KALĖJIMU.

Teisėjas Gemmill nubaudė vieneriems metams kalėjiman Charles M. Browning, brutalių vyrą.

Jis savo žmoną kartą apmušęs taip, kad jai sulaužęs kelis šonkaulius.

Prie gimdymo jis nepašaukęs savo žmonai gydytojo. Tad gimęs kudikis veikiai miręs.

Jo vienas 5 metų vaikas nuo tėvo daužymo palikęs žvairas.

Tokiam žmogui permažai vienerių metų kalėjimo.

NUBAUSTI FARMERIAI.

Lake pavieto 21 farmerys Waukegano teisme nubausta po $15 kiekvienas už skiedimą pieno vandeniu.

Tasai praskiestas vandeniu pienas buvo parduvinėjamas Chicagoje.

PUIKIAI ATSIMOKA.

Po num. 4329 Drexel boul. gyvena gerai pasilaikanti pora, Mr. ir Mrs. Bishop. Tai geri ir gailestingi žmonės.

Nesenai Bishopai į savo namus paviešėti priėmė vieną kareivį. Tasai pasprudo apsivogęs.

Per praeitas šventes jie priėmė kitą. Jie su kokiais tai reikalais išvažiavo į kitą miestą. Paliko kareiviui pinigų ir prašė pasiviešėti, kol sugryšią.

Šis likęs vienas, Bishopų vardu iš vienos didelės vidumiesčio kratuvės užsisakė puikius drabužius ir kitokių prekių.

Tečiau sugryžus namo Bishopams detektivai tą "kareivį" suareštavo.

Šiandie daugelis apsimeta kareiviais piktadarysčių tikslais.

EVANSTONAS PAKYLA PRIEŠ GAZO KOMPANIJĄ.

Fifth Ward Improvement Association, Evanstone, vakar turėjo susirinkimą ir pagaminno protestą prieš State Public Utilities komisiją už gazo pabranginimą.

Protestas pasiųstas gubernatoriui Lowden.

New York, sausio 10. — Presbiterijonų ligoninėje mirė majoras gen. Bell, rytų departamento komendantas. Turėjo 63 metus.

IŠ CHICAGOS LIETUVIŲ KOLONIJŲ.

Iš TOWN OF LAKE.

Moterių Są-gos 21 kp. narių domai.

Panedėlyje, sausio 13 d. 7:30 val. vakare, Šv. Kryžiaus parapijos svetainėn prašau susirinkti nares, vakaro rengėjas ir katros manoj paimti roles.

M. Brenzaitė, pirm.

BRIGHTON PARKE.

Tautos Fondo 60 skyriaus aukos surinktos po namus Lietuvos laisvės reikalams. Ankojo sekančios ypatos:

M. Juodgalvis	$50.00
Dr-ja Saldžausios Širdies V. J.	38.00
J. Liutvinas	15.00

Po 10 dol.: S. Navickas, L. Juodgalvis, A. Bakavičius, F. Radeč, I. Balčiunaitė, K. Einikis, F. Dargello, J. Areins, A. Šriupsa, J. Deksnis, J. Kibortas, D. Kailiunas, D. Gudžiunas, C. Papievis, J. Vilimas.

Po 4 dol.: V. Jankevičia, J. Macijauskis, A. Ješerskis, J. Siudintas, J. Arbačinskis, D. Bružas, J. Norgila, J. Lievonas, A. Siulinskis, J. Atkočaitis, F. Kindaris, J. Bagdonas, P. Šerpetis, V. Vingeliauskis, J. Vaisys, J. Žoberis, J. L. Ročis, A. Mikalauskis, P. Sadauskis, A. Ivinskaitė, J. Domeikis, K. Mažionis, K. Levickis, J. Karbauckis, K. Trumpiškis, V. Visgirdas, J. Valartinas, K. Kabdinckis, P. Šekvienis, O. Jievanauskaitė, M. Taižauskis, M. Šiputis, P. Rimkus, K. Karonauskas, V. Gotautas, V. Valantinas, M. Paukštis, K. Pinas, J. Šleikis, P. Bludžius, J. Nokutis, D. Daukostas, P. Katauskis, J. Pocius, J. Žitskus, J. Paršas, R. Vilimas, K. Leikis, P. Grigalius.

Po 3 dol.: A. Josevičia, J. Bukauskis, J. Bukauskis.

Po 2 dol.: J. Rosbadauskis, J. Vaitkus, M. Ufutis, J. Sandaras, S. Gečas, A. Ardevičia, P. Rokauskis, A. Geideikis, K. Žemsytis, A. Simanauskis, J. Bulaitis, F. Rauminas, B. Parapalas, K. Valis, I. Žickus, B. Zanikes, V. Rokauskis, P. Lackis, A. Jokantas, P. Pakštas, H. Gutauskas, F. Stasiulis.

Po 1 dol.: P. Paškauskas, J. Bagdonas, K. Žaromskis, S. Gričius, I. Šarka, F. Galintas, K. Naršiutis, V. Baltiškunas, P. Šimkus, A. Valskis, V. Bačkauskis, S. Petraitis, O. Širvintienė, J. Gakauskas, S. Markus, J. Schultz, J. Kuncevičia, A. Verkutis, J. Mickeliunaitė, K. Pucaitė, V. Čuluk, J. Bartkevičius, J. Vaičiulis, A. Vaičius, A. Macas, A. Lakas, E. Best, V. Klanofspa, J. Mažeka, J. Jozatis, S. Undraitis, J. Jankauskis, J. Grinius, J. Baranauskas, M. Čemeris, V. Kavaliauskis, N. Gobrėnas, J. Vaišvila, J. Plečkunas, A. Pivorunas, A. Gudaitis, J. Raudonis, A. Saldukas, K. Koslovas, K. Žimontas, A. Jokubauskis, P. Mikolevičia, J. Vilis, J. Dumskis, F. Miknevičia, J. Dopkuvienė K. Mišeikis, J. Abromavičia, J. Sandara, J. Bergeris, F. Urbikas, A. Laurinaitis, P. Strauk, J. Jokantas, A. Chiuberkis. Smulkių $4.25. Viso $614.25.

Šias aukas surinko šios ypatos:

Jonas Pudževelis ir A. Bonius $390.00.

Joseph Encheris ir K. Apcilauskis $178.25.

Z. Jonikienė ir B. Starkaitė $64.00.

Viso $614.25.

Viršminėti pinigai pasiųsti Tautos Fondo kasininkui.

T. F. 60 skyr. raštininkas,

Jeronimas A. Poška.

IŠ NORTH SIDES.

Labd. Sąjungos 6 kp. laikė priešmetinį susirinkimą sausio 5 d., šių metų. Kaip į paprastus, taip ir į šį susirinkimą atsilankė skaitlingai narių, nes visi norėjo išgirsti ką naujo nutarė Centro susirinkimas.

Pirmiausia buvo išduotas raportas iš atsibuvusio bazaro, kurio pelnas buvo skiriamas Lab. Sąj. naudai. Pelno bazaras davė $132.75. Tai graži suma pelnyta per vieną vakarą.

Labd. Sąj. 6 kp. išreiškia padėką visiems, kurie aukojo tam bazarui dovanas ir kurie tą bazarą parėmė.

Raportas iš Centro susirinkimo vienbalsiai priimtas ir išreikšta pageidavimas, kad visi Centro nutarimai butų tuojau vykdinami.

Raportas iš peržiurėjimo knygų. Pasirodė, kad Labd. Sąj. 6 kp. gana pasidarbavo, nes Centrui pasiųsta 1,416 dol. 50c. Dar ižde turi 88 dol. 85c.

Raportas North Sides draugijų, kurios rengia koncertą ir balių sausio 26 d., Schoenhofen'o svetainėje parodė, kad dedama pastangos padaryti 500 dol. į našlaičių ir senelių namų prieglaudos fondą. Žinoma, reiks gerokai pasidarbuoti, bet galima tikėti, kad tą suma bus padaryta, nes koncertas bus vienas iš puikiausių. Jau p. Lauraitis parapijinį chorą mokina naujų, gražių dainų, kad atsilankiusią į koncertą publiką galėtų tikrai patenkinti.

Visi, kurie skaitysite šitą pagarsinimą, turėkite už priedermę atsilankyti į koncertą ir paremti prakilnų darbą.

Pastaba. Koncertas prasidės 5 val. po pietų. Durys bus atdaros 4 val. Visi į pagarsintą laiką pribukite.

Visų draugijų atstovų reikale koncerte ir balio susirinkimas įvyks utarninke, sausio 14 d., 7:30 val. vakare. Atstovai maloněkite atsilankyti.

A. Nausėda.

P. S. Tikietai į koncertą galima iš kalno nusipirkti.

IŠ BRIDGEPORTO.

Iš T. F. 32 skyriaus veikimo.

Bridgeporto kolonijos lietuviai turėjo pasiryžimą surinkti bent $10.000 į Tautos Fondą. Atsiminus, kad Bridgeporto parapija milžiniškai didelė, tat tikėtasi, kad ta bus galima atsiekti. Tuo tikslu T. F. 32jo skyriaus valdyba surengė trečias iš eilės prakalbas Tautos Fondo naudai. Pakviestas kalbėti gerb. musų visuomeniškas veikėjas, p. Jonas E. Karosas, kuris lankėsi Chicagoj.

Lai gailis kiekvienas bridgeportietis, kuris neatsilankė į tas prakalbas ir negirdėjo p. Karoso turiningos kalbos.

Žmonių į prakalbas atsilankė neperdaug — beveik tie patys, kurie visur dalyvauja ir visados aukoja. Bridgeporto biznieriai-profesijonalai, saliuninkai, graboriai, ypatingai Holsted ir Morgan gatvių štorninkai, nei akių prakalbose nerodo (išskirus keletą ir tai labai mažą dalį). Baimė ima, kad neprivistų tarp musų parazitų, kurie iš lietuvių parėmimo pralobsta, bet tautos reikalų visai nepaiso. Tai negerai ir negražu. Jeigu remiame obalsį: "savas pas savąjį", tai turime ir tėmyt, kad tas mųs "savasis" tikrai butų musų. Kitaip mes negalime jo nei pripažinti, nei remti kaipo savojo.

Musų parapijos, gerb. klebonas, kun. M. Krušas savo priedermę, kaipo lietuvis, gražiai išpildė; tą patį padarė ir jaunas, mylimas musų vikaras, kun. J. Svirskas.

Kalbėjo taipgi musų gerb. veikėjas, architektas, M. E. Žaldokas. Jo kalba, kaip visuomet, buvo interesinga ir turininga ir jis netik gražia kalbą remia ir pritaria Lietuvos reikalams, bet ir dideliu duosnumu. Garbė jam už tai! (Pabaiga bus).

TIKRAS TURTAS.

Linkiu jums laimingų Naujų Metų, turto, bet ne tik pinigų, bet sveikatos. Daugybes tokių atviručių mes gavome ir nėra nei jokios abejonės, kad sveikata, tai žmogui didžiausias turtas, štai paskaitykite ką rašo Mrs. Agenes Vanek, Eager Pl., Baltimore, Md., kuris tapo mums prisiųstas Gruodžia 20, 1918. "Aš kentėjau ilgą laiką nuo negero upo, bet dabar jaučiuosi labai gerai nuo tada kaip pradėjou vartoti Triner American Elixir of Bitter Wine, kuris mane gerai sutaisė ir jaučiuosi kaip naujai atgimus". Nerviškumas galvos skaudėjimas, blogas upas yra greitai prašalinamas per American Elixir of Bitter Wine. Visose vaistinyčiose $1.10. Išsisukimai, suputimai, reumatizmas, neuralgija, lumbago ir kiti skausmai prašalinami vartojant Triner Linimentas 35c. ir 65c. visose vaisinyčiose, per pačtą 45c. ir 75c. Joseph Triner Company, 1333-43 South Ashland Ave., Chicago, Ill. (Apg.)

PEARL QUEEN KONCERTINOS

Dabar yra patvirtintos ir vartojamos daugumos lietuvių, kurie grajija koncertiną ir augštai rekomenduojama kaipo geriausia koncertina paduryta Suvienytose Valstijose Amerike. Mes galime jas parupinti augšto arba žemo tono.

Reikalaukite katalogo, kurį išsiunčiame dykai.

GEORGI & VITAK MUSIC CO.
1540 W. 47th St., Chicago, Ill.

Kapitalas $200,000.00

Perviršius $25,000.00

Perkelkit Savo Pinigus į Lietuvių Valstijinį Banką

Kuris Žengia Pirmyn Sparčiai ir Kasdien Auga Stipryn ir Stipryn

Banko Turtas Jau Siekia

1,244,674.97

Kovo 3, 1917 (atidarymo dienoj)	$16,754.95
Rugpjučio 4, 1917	288,556.89
Gruodžio 31, 1917	418,661.63
Liepos 2, 1918	600.079.07
Lapkričio 2, 1918	765,523.56
Gruodžio 31, 1918	945,789.40
Visas turtas siekia	$1,244,674.97

PERKELKITE SAVO PINIGUS Į UNIVERSAL STATE BANKĄ. ANT PINIGŲ PADĖTŲ IKI SAUSIO 15 D. GAUSITE NUOŠIMTĮ UŽ VISĄ MĖNESĮ NUO PAT NAUJŲ METŲ.

Lietuvių Valstijinis Bankas sparčiai auga del to, kad yra saugus Bankas, nes yra po aštriausia Valstijinės Vallžios priežiura ir nuolatine užžiura direktorių ir patyrusių ir ištikimų Banko valdininkų.

Lietuvių Valstijinis Bankas ir toliau augs, nes turi suviršs 400 Šėrininkų, kurie ne tik patis šioj Bankoj daro biznį, bet ir visiems savo draugams ir pažįstamiems rekomenduoja šį Banką. Šiame Banke kožnas gali susikalbėti savo prigimtoj kalboj, be kitų tarpininkystės.

UNIVERSAL STATE BANK
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill

BANKO VALANDOS: Kasdien nuo 9 val. ryto iki 3 val. po pietų, Subatoj nuo 9 val. ryto iki 12 pietų, Utarninko ir Subatos vakarais iki 8:30 valandai.

United States Food Administration License No. 26901

BANKES' The Best COFFEE 32c a lb.

Home Blend vežimų pardavėjai ir daug krautuvių parduoda tą pačią kavą po 35c. **27c**

GERIAUSIS SVIESTAS	Riešučių Sviestas Labai geras po	COCOA Geriausia Bankes sulyginę su bent, kokia, ½ svaro	DAIRY SVIESTAS
68c	32c	14c	53c

Geriausias Storage Sviestas, svaras už . . 55c

WEST SIDE		SOUTH SIDE	NORTH SIDE
1644 W. Chicago av.	1836 Blue Island av	1510 W. Madison st.	406 W. Division st.
1373 Milwaukee av.	1217 S. Halsted st.		720 W. North av.
2054 Milwaukee av.	1832 S. Halsted st.	3032 Wenthworth a	2040 Lincoln av.
1045 Milwaukee av.	1818 W. 12th st.	3427 S. Halsted st.	3413 N. Clark st.
3612 W. North av.	2830 W. Madison st.	4729 S. Ashland av.	3344 Indiana av.

Skaitytojai remkite biznierius kurie garsinasi "Drauge"

DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ CHICAGOJE

PEARL QUEEN KONCERTINA

NEMOKĖK PINIGUS BEREIKALO

Musų krautuvė — viena iš didžiausių Chicagoje

Parduodame už žemiausią kainą, kur kitur taip negausi. Mašinėlių laiškams drukuoti ir ofiso darbams yra naujausios mados. Užlaikom visokius laikredžius, čiedus, šliubinius ir deimantinius; gramafonus lietuviškais rekordais ir koncertinų geriausių, armonikų rusiškų ir prusiškų išdirbysčių. Balalaikų, gitarų ir smuikų, kokių tik reikia. Dirbame visokius ženklus draugystėms, taisome laikrodžius ir muzikališkus intrumentus atsakančiai. Kurie prisiųs trijų centų krasaženklį, gaus katalioga veltui.

Steponas P. Kazlawski
4632 SO. ASHLAND AVE., CHICAGO, ILL.
Telefonas: DROVER 7309